

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

Les clamoroses

Van aquests dies pel carrer, alçant la vèu, alçant els braços en gest d'ira, unes colles de dones doloroses i pal·lides. Són les vagues. Són obreres de les fàbriques que han plegat perquè, treballant per a viure, se trobaven amb que treballant se morien.

Les hem vistes passar, i, mirant-les, hem comprès prou que tenien raó. Ho hem vist físicament, materialment, en la seva faç demacrada i esgrogueïda, en el seu cos feble i aixafat. Entre aquelles dones n'hi havia que eren mares, i les que no ho eren ho seràn. I en totes la maternitat present o la maternitat futura se ressentia horriblement de la misèria fisiològica a que les condemna una tasca d'onze hores diàries i un sou de quinze pessetes setmanals. Darrera seu corrien uns vailets, amb cara de por i ulls de llàgrimes, desnerits, raquítics, llastimosos.

Tots aquests homes i dones que passen la vida entre telers i que ara han parat les llençadores remoroses, tots tenen raó. Però en tenen més que ningú aqueixes pobres dones, mares sense força, minyones sense sang, esclafades pel treball de la fàbrica, i que ara passen, com un gup de tempesta, carrer avall.

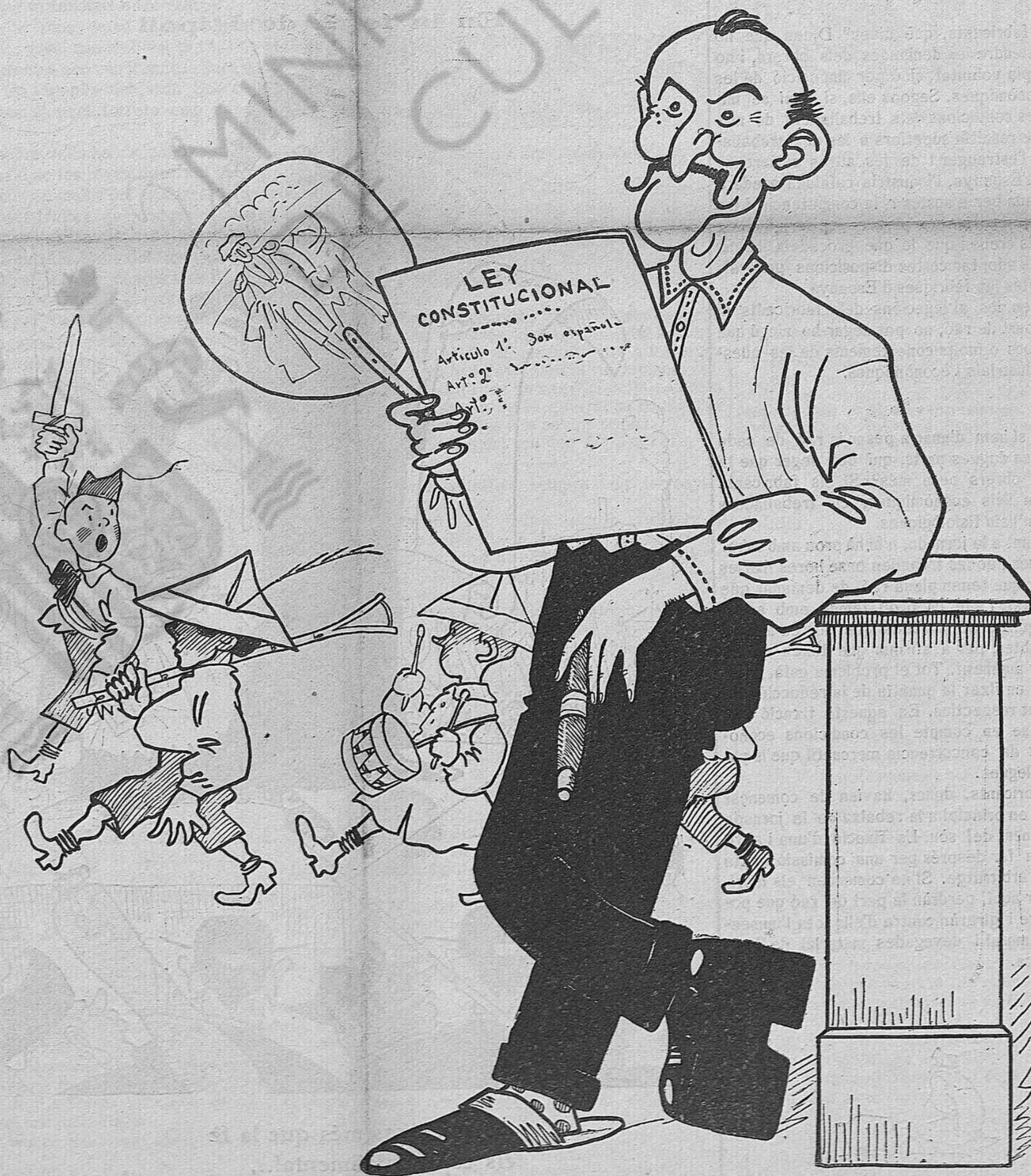
Hem vist després alguns fabricants, i les esposes dels fabricants, i les mainades dels fabricants. Potser sí que en virtut de certes lleis econòmiques—sobre tot aquella llei arcavota, la de l'oferta i la demanda—tenen raó o part de raó. Ah! però aquests la raó no la duen pintada a la cara, com aquelles pobres dones que han passat alçant els braços i alçant la vèu...

LA VAGA DE L'ART FABRIL

M

és aviat de lo que s'esperava, la vaga de l'Art Fabril ha esclatat. L'Art Fabril és el ram més important de Catalunya. La vaga farà parar els braços a 100,000 obrers dels dos sexes. I si la vaga dura, hauràn de parar altres indústries similars o auxiliars de la gran indústria tèxtil. Ademés, hi hà la possibilitat de que vingui una declaració de vaga general dels obrers de tots els oficis per solidaritat amb els seus companys de l'Art Fabril.

LECTURES ESTIVALS

EN ROMANONES (llegint): --«Todo español está obligado a defender la patria, arma en mano... cuando en la mano no sostiene ninguna breva».

Estem, doncs, davant d'un dels conflictes societaris més greus que mai s'hagin vist a la nostra terra.

Quan escrivim aquestes ratlles la vaga s'extén ràpidament pel pla de Barcelona i per les ciutats i conques industrials de la seva província. La febre de la lluita puja. I en aquesta hora enfebrada volem escriure nosaltres unes paraules serenes i cordials...

* * *

Primer de tot, la gent se pregunta: «Per què s'ha declarat la vaga? Què demanen els obrers?» Cal contestar-les aquestes preguntes, puix la gran majoria no sab de què's tracta, i per no veure la realitat veritable, ja comença a veure fantasmes esporuguidors.

Els treballadors, representats per la societat «La Constància», demanen la doble millora que quasi sempre va continguda en totes les peticions proletàries: rebaixa de la jornada de treball i augment de sou; menys feina i més aliment, menys treball per als múscles i més consol per al païdor.

Els obrers de l'Art Fabril treballen onze hores. Són dels qui tenen la jornada més llarga, i això que la feina no és pas lleugera ni fàcil. Les dones, sobre tot, queden extenuades per una jornada excessiva. Per torna, les setmanades són magres, més magres encara que anys passats. Mentre el temps s'ha anat escolant, els obrers han vist abaixar-se les setmanades, apujar-se el cost de la vida i permanèixer quietes, invariables, les onze llarguissimes hores de jornada. El feix ha crescut damunt les espatlles de l'obrer fabril, s'ha fet aixafador, i per últim, lògicament, inevitablement, ha vingut el formidable moviment d'ara.

* * *

I els fabricants, què diuen? Diuen que no poden atendre les demandes dels obrers, i no per propia voluntat, sinó per imposició de les lleis econòmiques. Segons ells, si aquí se milloren les condicions dels treballadors de manera que resultin superiors a les dels treballadors de l'estranger i de les altres comarques fabrils d'Espanya, l'indústria catalana quedarà desarmada per a sostenir la competència i les fàbriques hauràn de plegar en perjudici de tots. Ells creuen que lo que procedeix abans de tot és adoptar certes disposicions generals per a totes les fàbriques d'Espanya.

Que en les al·legacions dels fabricants hi hà una part de raó, no pot negar-ho ningú que tingui pocs o molts coneixements de les qüestions industrials i econòmiques.

* * *

Però, si hem d'anar a pesar la raó de cada una de les dugues parts, qui pot negar que la raó dels obrers pesa més? Si els fabricants invoquen lleis econòmiques, els treballadors invoquen lleis fisiològiques.

En quant a la jornada, n'hi hà prou amb saber que homes i dones treballen onze hores diàries per a dir que tenen plena raó de demanar que se l'escursi. I n'hi hà prou també amb saber les mesquines setmanades que porten a casa els dissabtes, per a afirmar que tenen raó de demanar augment. Tot el problema està, naturalment, en fixar la quantia de la reducció i de l'augment respectius. En aquesta fixació han de tenir-se en compte les condicions econòmiques i de concurrència mercantil que'ls patrons al·leguen.

Els fabricants, doncs, havien de començar accedint en principi a la rebaixa de la jornada i a l'augment del sou. La fixació d'una i altre se podria fer després per una comissió mixta o per un arbitratge. Si no comencen els fabricants per aquí, perdràn la part de raó que poden tindre i giraràn contra d'ells tota l'immensa força moral i de vegades material de l'opinió pública.

A. R. i V.

En Villanueva ja ha tornat

'explorador que vàrem enviar al Marroc, el nostre flamant President del Congrés, ja és altre cop a Madrid.

Què ha fet allí? Doncs, senzillament, acceptar convits, assistir a actes cerimoniosos, passejar-se amb una mica de calor i enterar-se de lo que ja estavem enterats.

Tot està en ordre i perfectament, segons el senyor Villanueva. A Melilla no's pot fer més de lo que's fa; la política que's segueix i els treballs a favor d'una veritable pacificació se porten amb una constant activitat i sense interrupció.

Per lo que toca a la zona de Tetuán, el President del Congrés ha pogut observar que existeixen deficiències (no'n tenim pas cap dubte), molt disculpables (naturalment), doncs considera que va ser prematura l'ocupació d'aquella plaça. Llevat d'això, que Deu nos guard d'un ja està fet, tot lo demès, mereix els més grans elogis del senyor Villanueva. Fins ens explicà, commogut, com el general Silvestre, delicadament, no ha demanat un automòbil al Govern, preferint demanar-li altres coses de més utilitat per a la campanya.

L'únic que diu que s'ha d'arreglar depressa, és una intel·ligència amb França, per a acabar d'un cop amb el fet de que'ls nostres agressors, a ésser perseguits, s'internin en la zona francesa, i passin pel davant dels destacaments

francesos, i tornin a la nostra jurisdicció per a agredir-nos de bell nou.

Com que d'això també n'estavem enterats, resulta que l'explorador del Govern, a l'Àfrica, no ha arribat pas a l'alçaria d'un Stanley, i que les coses d'alià, llevat d'aqueixa petita reclamació que cal dirigir als nostres veïns, tot pot continuar d'identica manera, com fins ara, i que no cal preocupar-nos-en.

Molt bé. El nostre moço de l'impremta podria haver substituït al senyor Villanueva, en aquesta important missió que l'Estat li va confiar. Probablement, l'utilitat del viatge, hauria sigut si fa o no fa.

El mateix Villanueva degué restar admirat de lo facilíssim que resulta enterar-se de les qüestions del Marroc.

Lo bo del cas fóra que'ls ministres de la corona trobessin alguna cosa nova, per ells ignorada, en lo que'ls hi explica el senyor Villanueva.

No tindria res d'estrany, per això, que a casa nostra l'Àfrica resulta tant lluny, i tant invisible, i tant misteriosa, com els cràters de la Lluna.

I de les penalitats del nostre exèrcit? I de les baixes? I dels serveis sanitaris i d'aprovisionaments? I dels plans militars? I de l'efecte de les nostres razzies entre la morisma i entre els civilitzats estrangers que les han observades d'aprop?

Oh!, de tals assumptes no n'ha resolt res, l'optimista Villanueva. Caldrà enviar-n'hi un altre.

X. X.

Les dues corrents

(L'irradiació de les guerres i la civilització)

Jo no sé si el còlera, — que ja és a Viena, — arribarà a Catalunya aquest estiu: lo que sí sé és que l'altre còlera, la guerra (i ara no més parlo de la d'Orient), té un valor de plaga, de contagi, d'epidèmia, que irradia a l'hora actual per tota Europa. Una doble guerra com la balcànica no és un fenomen històric, isolat; té un valor universal, filosòfic, i aquest és el valor que'm proposo tractar avui junt amb vosaltres, lectors.

Tu, bon amic meu, t'has acostumat a rebre el diari, cada matí o cada vespre, amb una perfecta indiferència davant la tràgica oscil·lació de les campanyes búlgares: avui Varna és rumana, demà ja no ho és; ahir Andrinòpoli encara era búlgara, avui ja torna a ésser turca... Penses, en resum, que aquelles onades no arribaran a la teva costa, que aquell ressò no arribarà en el teu mur; i el teu cor no té bastant de radi de compassió o indignació per a sentir la brutalitat de la soldatesca de Bulgària, denunciada al món. — Doncs jo't dic ara que hi hà una irradiació per a tots els actes humans significatius, i que les grans maldats, com les grans bondats, se decren com a lliçons — heroïsmes blancs o heroïsmes negres, — i el séu eco repercuteix per tot el món.

La civilització, — sol dir-se, com una frase feta, cada vegada que's parla del contrast entre la guerra i la cultura, — la civilització és una gran mentida, una gran hipocresia. El progrés ha servit sols per a augmentar els medis destructors, i l'home ha quedat igual, en passió i en bestialtat, a les ascendències. — Però hi hà sempre una vèu, fins vosaltres, que's subleva contra aqueix crit, i us consola amb una evidència de superioritat. Sentim, al mateix temps, la gran vergonya i el gran orgull d'ésser homes...

Per què?

* * *

Per de prompte, hi hà dues normes, coexistents, en la llei de les relacions humanes. La noció de crim, tant clara en la relació entre les agrupacions humanes, ja sien diversitats històriques, com en la guerra internacional, ja diversitats polítiques, com en les revolucions i guerres civils, ja diversitats de casta, com en les revoltes socials.

Podem treure, doncs, una inducció: la llei de progrés, qui és arribada ja a civilitzar les relacions entre'ls individus, no és arribada encara a civilitzar les relacions entre les col·lectivitats. Però un dia hi arribarà.

Aqueix dualisme de morals se tradueix en un dualisme de corrents que actuen dins la vida interior dels països. Cada país té una activitat constructora i una activitat destructora; cada país, en certa manera, se centralitza a si mateix. Davall cada monument hi hà, pot dir-se, la mina de pólvora que ha de destruir-lo. L'activitat constructora és el lliure espadament de les arts pacífiques, la lluita contra la naturalesa, contra'l mal, la penetració gradual de la ciència, l'edificació poètica de lo que anomenem ciutat. — I l'activitat destructora és la febre dels armaments progressius, el recel rancunios amb que's mira a l'enemic de torn, la divinització boja dels exèrcits, la transfiguració fulgurant de l'homicidi en heroïsmes.

Veieu, com exemple clàssic, la França de avui. La França, mirall perfecte de l'inquietut contemporània, pols on revelen llur batec les febres de l'humanitat, mostra una alternativa periòdica de les dues corrents, segons triomfi un o altre dels dos esperits que les representen. Sobre aquella meravellosa i ràpida creixença de l'esperit civil, de l'esperit pacífic, que emancipà de les negrors eclesiàstiques i dels militarismes la consciència francesa, avui el contagi de la llunyana guerra i el veinatge de la Germania guerrera se tradueix en un despertament, tal volta necessari, dels antics instints belicosos. La llei del servei de tres anys succeeix a l'emancipació magnífica de l'Escola, i a les preocupacions per la lluita de cultura. — A l'Alemanya mateixa, el socialisme no gosa oposar-se obertament an el vell i anacrònic sentit de patriotisme, que pertany a un estat social anterior,

En la festa de Ripoll

—La fè i res més que la fè
els esperits alimenta!...
Gràcies an ella, a la fè;
portem la panxa contenta!...

i que és, per tant, un impuls atàvic.—I a Anglaterra la vèu d'un lord Roberts menaça per moments la vella, ruda i venerable llibertat britànica amb l'exemple continental del serve forçós...

Afortunadament, per primera volta, a la vora d'aquests fenòmens, presenciem la formació d'una nova consciència, universalista, humana, que tendeix, simplement, a aplicar a les relacions internacionals la llei de civilització que regeix les relacions personals. Aqueixa nova consciència, no cal senyalar-ho, és el socialisme. Mes per a arribar a aconseguir el seu ideal pacifista, li caldrà, precisament, una prèvia guerra social, una guerra entre les agrupacions socials o s'en les classes, per unificar-les, ja que sols així els podrà ésser també aplicada la llei de les relacions personals. En aquest sentit el socialisme ve a ésser una mena d'imperialisme social, paral·lel a la federació internacional que naixerà de la supressió de les guerres.

El patriotisme, doncs, en el sentit vulgar, és la força intermitja que s'oposa a la coordinació de la llei personal amb la llei internacional. A cada desbordament patriòtic actiu com el de Bulgària, arribat a la follia més espantosa i suïcida, correspon una irradiació de brutalitat que contraresta i en part anul·la l'irradiació de les metròpolis civilitzadores. A cada desbordament patriòtic passiu, com els augments folls dels armaments militars, tipe Alemanya, correspon un natural contracop defensiu en els altres pobles; un dany de la corrent progressiva exercit per la corrent regressiva. És l'etern exemple de la pedra caiguda en l'aigua, que remou les vibracions concèntriques en la pau de l'estany.

I ara, imagineu quin efecte ha de produir aquesta lluita de corrents en aquells pobles on no hi ha ni tant sols equilibri entre les dues corrents, sinó predomini quasi exclusiu de la corrent de regressió.

GABRIEL ALOMAR

A QUI CREUREM?

Estem cansats de llegir en periòdics i revistes que, usualment, a les qüestions financeres se dediquen, escrits d'autors coneguts com a bons economistes en els quals, amb arguments sense rèplica, s'afirma que la guerra del Marroc de nostra hizada és la ruïna.

I en canvi, ara, el president del Congrés fa una visita a aquells terrenys africans i en torna tant optimista que, segons ell, dintre poc, quan pacificat estiga, d'aquell país n'obtidrem ganancies ben positives.

Els mil·lions que hi ha empleats, els homes que's sacrifiquen, són detalls que amb el poc temps que ha realitzat sa visita, no'ls ha pogut adquirir d'una manera precisa... però, amb lo vist, ja'n té prou el nostre il·lustre estadista.

Els ordinaris tributs augmentats de mica en mica; la de Duanes, que serà una renda productiva; amb l'impost miner, que ell sol ja és per Espanya una mina, dintre de poc fermarem els goços amb llangonices.

Així el senyor President s'abeurava d'optimisme, i els morets, atrafegats en desfer el Concha a miques, al sentir-lo, ben segur que li feien pam i pipa.

VERDUM

El conte d'una vella

A pocs dies un bon amic va ensenyar-me una carta d'un seu germà, resident a Melilla, en la que tot eren noves falagueres.

Deia que'l comerç que tenia obert en aquella plaça li anava vent en popa; que les circumstancies li proporcionaven bones ocasions de fer negocis profitosos; que'l diner corria en abundancia, i que, si les coses seguïen una bona temporada la marxa ascensional que havien emprès, confiava en pocs anys fer-hi una boniqueta fortuna.

Tota la carta estava escrita amb un optimisme tant franc i tant ingenu, que jo no vaig sapiguer veure-hi l'ànima del comerciant satisfet, i va semblar-me dictada per l'esperit d'un patriota convençut. L'entusiasme del germà del meu amic va encomanar-se'm, i ja'm vaig sentir disposat a posar-me, resolt i desinteressadament, a la banda dels que creuen que'l Marroc és una bona adquisició per a Espanya i que a l'Àfrica hi tenim el nostre pervenir venturós i regenerador.

Però les alegries d'un espanyol no duren ni valen mai lo que dura i val la claror d'un focfollet. Després de la carta d'aquell espanyol patriota, que s'enriquia darrera'l taulell en una de les nostres places africanes, va caure a les meves mans un número d'El Imparcial, en el qual se donava compte de l'enviu a l'Àfrica d'una pila de soldats i d'una munió de mil·lions.

Ràpidament, per aquella relació i misteris, encadenament que tenen les idees, va venir-me a la memoria la mania d'una vella, veïna de casa, que jo coneixia quan era noi.

Aquella bona veïna tenia un jardinet una mica més gran que un billar petit, i no hi tenia altres plantes que una frondosa eura que cobria les parets i un pilà del jardí. Sobre del pilà hi tenia una elegant torreta amb un gerani gegantí.

La pobre vella no s'accontentava amb la contemplació de les roges flors del gerani, i tenia la mania de cullir del seu jardí tota mena de saboroses fruites, que comprava al matí a plaça i lligava curosament als branquillons de les eures i entre'ls brots del florit gerani.

Mentres la vella dinava tranquila, la quitxalla dels patis veïns li prenia la fruita més bona, i algún gat, i els dragons que criaven les eures, li rosegaven lo que la quitxalla havia respectat.

Després de dinar, la pobre velleta baixava al jardí i cullia, satisfeta, les postres del seu modest àpet, fent-se l'il·lusió de que aquell trocet de pati estèril, sense sol ni aigua, era una horta feconda que li proporcionava les fruites saboroses amb que embellia cada migdia la seva taula.

El record d'aquella bona vella va refredar els entusiasmes despertats en mi per la carta de l'espanyol que s'enriquia a Melilla. Era natural que, si Espanya abocava un riu d'or a l'Àfrica, anessin alguns esquitxos al calaix d'un comerciant.

I com que'ls esquitxos de sang no li arribaven a la botiga...

JEPH DE JESPU

Sonata LXXVIII

UNA calor! diable! L'altre dia us deia que... Paris se enciende; avui ja està encendido. Ara comprenc el per què de tantes vagues. Les santes aspiracions de la classe proletària referents al menjar i a l'instruir-se, i al fer la llesca al burgès poden influir-hi molt, però no'n són la determinant.

Lo que'ls porta a la vaga, com m'hi porta a mi i a vosaltres, és la calor acompanyada de sa filla la mandra.

Té d'ésser un recreyo el no entrar avui a l'«Espanya Industrial» o a can «Caralt» i restar sota la vela de «La Vinya», prenent lo que de gust vingui i dient mal del burgès.

El mal és que'ls vaguistes tindran de menjar fred.

Ah! No ho heu vist?

Doncs sí; envien a les dones per davant. S'han adonat que an els civils les fembres els fan més por que una fragata de moros.

Ja veurem com parará.

El Diluvio demana que al general Silvestre li comprin un automòbil. Per mi que n'hi comprin dos. Però mai diríeu quina raó dona per aconcellar la compra?

Que en Moltke va guanyar la batalla de Sadowa assegut en un landeau.

Hombre! hombre!, li diré. En Moltke era un jayo i en Silvestre un home-naç.

Sadowa era Sadowa, que és una cosa que no té res que veure amb Alcazarquivir, com no tenen res que veure els moros amb els austriacs.

I finalment, ja ho he dit, si li volen comprar que li comprin; però s'ha de tenir present que'l militar espanyol estima molt l'estètica, i un guerrero dins un auto no fa tant guerrero com dalt de cavall; el noble animal que serví de peana als Prims, als Riegos i als Zumalacarreguis.

Heu llegit això del joc? Si l'Alba parlés de veres, seria qüestió de dir-li allò de:

De reir, me hacéis, don Gonzalo.

De manera que contra'l joc? Ja és un caso, no és veritat senyor Francos?

Quan he llegit allò de que destituïria al governador en la insula del qual s'infringís la llei, m'ha semblat que l'Alba volia fer tria.

Quina calor! No ho sabeu? Ja s'ha constituït la Junta Municipal Radical. I que'n són de bromistes! Mai diríeu quina una se n'han pensat? Per un míting contra la guerra.

Quan fou mort lo combregaren. I, sabeu la comissió?

L'Emiliano. L'Ulled. I en Callen!!!

No poden ésser més ben triats, ells per això; i en Domenec, com a director de la Beneficencia lerruxista, els trobo que ni tatxats.

No tinc ganes de dir res. Cobra, Enric, cobra.

MORITZ XII

PER les accions se coneixen els homes. El President del Congrés, en la seva visita al Marroc, va adonar-se de que'l general Silvestre, que ha d'acudir a tot arreu, ho fa sempre a cavall, i li feu present lo útil que li seria l'ús de l'automòbil.

El general li contestà que ell havia demanat al Govern: bateries, cavalls, material sanitari; tot lo que havia de menester per a les seves tropes; però que l'auto no l'havia demanat perquè, encara que fos en benefici de la rapidesa de les operacions de la guerra, se tracta d'un servei exclusiu per a la seva persona.

Exactament igual que don Alejandro.

Aquests jaumistes sempre tant ferrenys i tant ingenuus.

El dia de Sant Jaume, alguns periòdics de l'idea, en la felicitació que endressaven al seu capítol, se feien un capdell de lletres majúscules que allò semblava el primer cartell d'una escola de pàrvuls.

Una altra cosa, també de pàrvuls, és l'ignocència—que ells deuen creure atreviment—de substituir per un punt la M., quan volen dir Majestat.

Aquests escrípols de monja estan bé, en els jaumistes, per lo que tenen de monja; però no per lo que tenen d'escrípols.

«S. M.»... «S. M.»...

li diuen per carnaval an el rei de la barrila, i ningú s'ho pren a mal.

Ens arriben noves de que en alguns punts d'Espanya els termòmetres s'han enfilat com si fossin diputats protegits pel Govern.

En altres llocs, que veien en perill la cullita per la molta sequedat, els han donat l'aigua per l'amor de Déu, i, a la part de Valencia, alguns pobles han vist arrasades les seves per la pedregada. Algunes de les pedres recollides diu que pesaven siscentos grams. Una lliura i mitja.

No li hauria sigut igual, al director de la maquinaria, en lloc de pedres, tirar pa de peció?

* *

A Barcelona, encara, no podem queixar-nos. Però el desgavell que regna en les altes esferes indica ben clarament que'l celestial Gasset, o siga el que's cuida de la política hidràulica celestial, ha perdut l'esma, o es troba també estiuejant, com els Gassets de la terra.

Lo que no barrinen a França no ho barrinen en lloc més del món.

Per a assegurar en absolut el secret i la llibertat del vot, han adoptat el sistema de ficar la candidatura dins d'un sobre.

Del nou sistema, que començarà a posar-se en pràctica per les eleccions de novembre vinent, els francesos se'n prometen excel·lents resultats.

Si els electors, del sistema, n'estàn contents, els fabricants de carpetes, encara més!

El President del Consell de ministres acaba de manifestar que no sols deuen otorgar-se recompenses—en la campanya del Marroc—per mèrits de guerra, sinó també per altres actes que puguin conduir ràpida i forçosament a la pau.

Sembla que estan d'acord amb en Romanones, respecte a aqueix punt, tots els ministres, inclòs el de la Guerra.

Si això resulta cert, és segur que's concedirà an en Villanueva, i amb ell an en Pau Iglesias, Roderic Soriano, i fins a tot el poble espanyol, car no hi ha pas dubte que ell pot cometre actes que conduixin ràpida i forçosament a la pau.

Lo que podria succeir que'ls ministres oblidessin la seva promesa, o que no hi haguessin prou creus llorejades en les quincalleries d'Espanya.

A benefici de les escoles de l'Institut Obrer gracienc, demà, diumenge, a les quatre, se celebrarà en el «Parc de la Salut» un gran festival, consistent en números de sport, concert, sardanes i dances regionals.

Donat el preu baratíssim de les invitacions (trenta cèntims) i tractant-se d'un fi benèfic com és el sosteniment de les susdites escoles, és d'esperar que la festa resulti un èxit esplendorós.

Arenys de Munt 28 Juliol

La neixent entitat «Juventut Republicana» ha començat a donar senyals de vida amb la publicació d'un valent manifest, dirigit a tota mena de republicans, aconsellant-los que s'acoblin baix el lema de «Llibertat, Progrés i República».

Una de les coses que amb més empenyo vol allunyar del seu si, la «Juventut Republicana», és tota campanya personal, puix els republicans d'Arenys de Munt creuen, amb molt bon acert, que són les idees les que s'han d'imposar, ja que'ls homes hem vist, desgraciadament, que canvien massa sovint de casaca. Això fa que tot el jovent d'aquestes encontres se disposi a ingressar en la «Juventut Republicana d'Arenys de Munt».

I ara una notícia que, encare que sense detalls, el seu sol anunci posarà intranquilla a tota la clericalia que corra per aquí. Sembla que'l dia de la Mare-de-Déu d'Agost, corresponent a l'atenta invitació de la «Juventut Republicana d'Arenys de Munt», pujaran de Barcelona uns quants oradors de diferents matjos polítics, però tots liberals i republicans, que'n faràn sentir la seva veu i ens exposaran el seu pensar, sobre'ls problemes d'actualitat. Per avui no podem ésser més explícits.

ESPURNES

Tenim declarats en vaga els fundidors de metalls; hi tenim també una colla d'obriers pintors associats; en vaga el ram de les fàbriques, en vaga molts concejals...

Ja que l'exemple convida, se m'ocorreix preguntar: I el comte de Romanones, quan se'ns hi declara?... Mai?

Així com dels ricatxos diem sempre que tenen cada dia tant o quant, les nacions, siguin riques, siguin pobres, també solen trobar-se en igual cas.

Jo'n sé una — no cal que l'anomeni — que d'un modo precís, clavat, segur, cada dia que passa té «de renda» tres morts, quatre ferits i algún contús.

— Nostra situació econòmica — diu el Govern, tot cofoi — dista molt d'ésser tant lletja com pinta l'oposició. Tenim els suficients medis per cobrir lo del Marroc; tenim del Banc en les caixes un grapat de barres d'or; tenim recursos de sobra per tirà endavant... Però — ja surt el però fatídic —

en el vinent pressupost,
si les Corts no'ns ho entrebanquen
i el país és bon minyó,
pensem augmentà una mica
totes les contribucions.

Vostè diu que té botiga
i que això està avui tant mort
que molts dies amb prou feines
fa per encendre el fogó?
Vostè opina que la crisi
va adquirint tals proporcions
que si no ve prompte un canvi,
haurà de tancar de cop?...
Calmi's!... Puc assegurar-li,
sense cap vacil·lació,
que, a pesar de tant mals símptomes,
aquest mes farà l'Agost.

—Vinc del Nord d'Àfrica.

—I què?

Còm estàn aquelles terres?
—Tant aspres com de costum
i tant ardentes com sempre.
Però bé, i el nostre plet?
Còm và? Quin carís presenta?
L'olivera de la pau
la brotada no comença?
—Allí no brota res més
que'l castanyer de la guerra,
els bolets dels protectors
i les pinyes sarracenes.

Es ben cert; la nació està molt trista.
Còm voleu que ningú gastí humor
amb les males notícies que corren,
amb les boires que'ns rondan per tot?...
Sí, és ben cert; la nació està molt trista...
Mes, en mig d'aquests aires de dol,
jo no sé que cap poble d'Espanya
hagi pres el bellíssim acord
de deixar la guitarra tranquil·la
i sospendre la festa major.

C. GUMÀ

—Pero tú no crees que el porvenir de España está en África?
—No, señor, no. Jo crec que'l pervindre d'Espanya és allí.

REPICS

ESPRÉS diràn que'ls catòlics no
estàn per orgues.

Una devota de la Merce-
neta ha regalat al rector de
la parroquia dos-mil drets,
amb destí a l'orga de la fa-
mosa esglesia.

Fins les orgues se fan riques, amb la capa
de la religió.

Ja'm sembla sentir an en Garibaldi, el cap-
taire:

—Més falta li feien a la meva!

El Govern, per boca del President de minis-
tres, ha fet saber que està disposat a empen-
dre una ferma campanya contra'l joc.

Ja tindrem ocasió de veure demostrada la
sinceritat de les paraules del comte.

Perque, si realment vol privar el joc, lo pri-
mer que ha de fer, el Govern, és sospendre la
Timba Nacional, coneguda amb el nom de Rifa
de Madrid.

Si no ho fa així, que plegui, perque se li
veurà el joc.

Xina-Xina!...

A Pekín hi hà revolució.

Ja's va acostant, doncs.

De Pekín al Poble Nou no hi và sinó un ti-
rat de pedra.

En la darrera batalla, efectuada pels búlgars
contra'ls seus veïns, incendiaren pobles, afu-
sellaren paisans, trinxaren criatures i abusaren
de les noies en presència dels seus propis
pares.

Quan tot això es deia dels turcs, els catò-
lics europeus s'escandalitzaven.

Ara, d'ensà de les heroicitats d'allà i de les
razzies d'aquí, Maoma i Crist se donen les
mans i es diuen a cau d'orella:

—Si m'embrutes, t'emmascaro!

Llegim:

«El señor Sol y Ortega ya ha salido a la
calle...»

Bomba!

Ha sortit al carrer?

A pendre un fusell, que ha arribat l'hora?

No tant. Haurà sortit a pendre el seu ho-
mònim...

A pendre el sol.

El superabundant comte de Romanones aca-
ba de dictar una circular per a que no vingui
el còlera a Espanya.

Preparem-nos.

Això vol dir que aviat el tindrem aquí.

L'ASSALT DE LA DILIGENCIA

—Després diràn que no hi volem saber res, amb els espanyols!... I veuen?... Això ho hem après d'en Diego Corrientes.

Don Prudencio no ho vol!
«Les Joventuts Radicals se reuniran demà,
diumenge, per a tractar de la campanya contra
la guerra».

No faràn res.

Res de bo, volem dir.

Amb les ordres que tenen de la superiori-
tat... qui és que's belluga?

Amb bastanta insistència corre la vèu de
que pel mes de novembre els conservadors
seràn al poder.

Pel mes de novembre?

Quina en fóra que pugessin el dia dos...

El dia dels morts!

—Vostè ja té l'edat de començar a pensar
en l'altre món, doctor!

I el metge responia:

—En l'altre món?... Què vol que pensi en
l'altre món, si tinc més enemics en aquell que
en aquest?

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Un capellà deia a un metge molt vell: